

Motion till riksdagen

1988/89:A277

av Börje Hörnlund m.fl. (c)

Arbetsmiljön

Uppenbart har den allmänna utvecklingen i en rad avseenden sprungit ifrån utvecklingen på arbetsmiljöområdet. Den psykiska och fysiska stressen i arbetslivet var en central utgångspunkt i centerns miljömotion 1962. Problembilden kvarstår än i dag. Kemikalierna på arbetsplatserna ger problem på både kort och lång sikt. Monotona arbetsmoment ger förslitningsskador på jobb som kan uppfattas som fysiskt lätta. De tunga belastningsskadorna framträder nu främst i vård- och omsorgsarbeten. Dessa arbeten har ofta också pressande psykiska förhållanden. Datautvecklingen innebär att allt fler får problem när det gäller bildskärmsarbete – det gäller både ögonproblem och allergiska eller andra reaktioner.

Vi vill på intet sätt förneka att mycket har gjorts för att få bort usla och eländiga arbetsmiljöer. Den tekniska utvecklingen har förbättrat många jobb. Ökade kunskaper och medvetenhet hos den enskilde har betytt en hel del. De fackliga organisationernas starka roll i arbetsmiljöarbetet ger en styrka för konkreta insatser på den enskilda arbetsplatsen och i den konkreta situationen.

Men trots denna utveckling måste vi konstatera att de nya problem som framträder är större än de arbetsmiljömässiga framgångarna. Den starka ökningen av antalet arbetsskadefall och ökningen av sjuktalen för främst långtidssjuka är tecken som tyder på detta.

Från centerhåll har i en rad motioner tagits upp frågeställningar som rör enskilda arbetsmiljöfrågor. Det gäller vård- och omsorgsarbete, bildskärmsarbete, arbete i jord och skog m.m. Sammantaget innebär dessa motioner en uppmaning till yrkesinspektionen att försöka flytta fram positionerna i sitt arbete med spetsen riktad mot de nya svåra arbetsmiljöerna. Det är bara genom en samlad kunskap och erfarenhet som det är möjligt att göra något radikalt åt situationen. Förstärkta resurser på detta område skulle kunna innebära ett bra steg framåt i det förebyggande arbetet mot ohälsa. Samma inriktning, och samverkan med yrkesinspektionen, måste företagshälsovården ha.

Arbetsmiljöfrågorna måste inta en central roll i det internationella ekonomiska samarbetet. Utan en stabil grund i överenskommelser om arbetsmiljön riskerar man att i bransch efter bransch hamna i en situation där brister i arbetsmiljön blir ett offensivt konkurrensmedel. Vi kan aldrig acceptera en kortsiktig politik av detta slag. Sverige bör både i förhandlingar med EG och genom EFTA-samarbetet och i andra organ finna former som innebär att arbetsmiljöinsatser inte belastar företagens relativa konkur-

renskraft. I ett nationalekonomiskt perspektiv är resultatet av arbetsmiljöinvesteringar klart positiva. Regeringen bör ges detta till känna.

Vi vill i detta sammanhang också erinra om att centern i riksdagsmotioner tagit upp frågan om arbetsgivarinträde i sjukförsäkringen.

Vi vill för vår del förorda ett aktionsinriktat arbete med siktet inställt på de konkreta problem som finns och uppstår i arbetsmiljön. Den relativt framgångsrika kampanjen mot rökning på jobbet och i offentliga lokaler är ett viktigt exempel på framsteg i arbetsmiljöarbetet. Ett aktionsinriktat program måste, för att vara framgångsrikt, kombineras med en allmän politik som minskar miljöproblemen, begränsar förslitningsrisken och stärker den enskildes hälsa.

- Kemikaliehoten i alla samhällsmiljöer måste minska
- Den psyko-sociala samhällsmiljön måste i ökad utsträckning präglas av gemenskap mellan människorna och ett ömsesidigt ansvarstagande.
- Arbetsplatserna och arbetsredskapen måste utvecklas från varje individs situation.
- Samhället måste gå i spetsen för ett arbete inriktat på sunda levnadsvanor.

Regeringen har nyligen tillsatt en arbetsmiljökommission och ett till regeringskansliet kopplat arbetsmiljöråd. Vi är för vår del inte övertygade om att man härigenom skapar den offensiva praktiska politik för bättre arbetsmiljö som borde eftersträvas. Risker är att det blir stolta proklamationer och mycket pappersvändande, men väldigt litet konkreta resultat.

Hemställan

Med stöd av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om inriktningen och omfattningen av yrkesinspektionens arbete,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om behovet av internationella initiativ på arbetsmiljöområdet,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om ett aktionsinriktat arbetsmiljö-arbete med utgångspunkt från en allmänt förebyggande politik mot fysisk, psykisk och social ohälsa.

Stockholm den 25 januari 1989

Börje Hörnlund (c)

Kersti Johansson (c)

Roland Larsson (c)

Marianne Andersson (c)

Ivar Franzén (c)

Per-Ola Eriksson (c)

Göran Engström (c)

Kjell Eriksson (c)

Håkan Hansson (c)